

GAL II*, Zestaw dodatkowy zadań domowych

Data zwrotu: 8 czerwca 2021, 12:15 (Moodle:

<https://moodle.mimuw.edu.pl/course/view.php?id=814>).

Zadanie 1. Rozważmy endomorfizm $f \in \text{End}(\mathbb{C}^8)$ zadany macierzą

$$M_{\text{st}}(f) = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 & -1 & -1 & 1 & 0 & -1 \\ 1 & 1 & 2 & -1 & -1 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 2 & 1 & -1 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 2 & -1 & -1 & 3 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

Wyznacz wielomian minimalny m_f oraz bazę Jordana endomorfizmu f .

Zadanie 2. Niech $n \geq 1$. EkspONENTĘ macierzy $A \in M_n(\mathbb{C})$ definiujemy wzorem

$$\exp A = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} A^n.$$

Pokaż, że

- powyższa definicja jest poprawna (tzn. szeregi definiujące wyrazy macierzy $\exp A$ są zbieżne).
- $\exp(A + B) = (\exp A)(\exp B)$ dla każdych macierzy $A, B \in M_n(\mathbb{C})$ spełniających $AB = BA$. Czy bez założenia $AB = BA$ równość $\exp(A + B) = (\exp A)(\exp B)$ pozostaje prawdziwa?
- Oblicz $\exp A$ dla $A = J_n(\lambda)$, gdzie $\lambda \in \mathbb{C}$.

Zadanie 3. Niech $n \geq 1$ oraz $V = \mathbb{R}^n$. Rozważmy formy kwadratowe p, q na V dane wzorami:

$$p((x_1, \dots, x_n)) = \sum_{i,j=1}^n (i+j)x_i x_j, \quad q((x_1, \dots, x_n)) = \sum_{i,j=1}^n |i-j|x_i x_j.$$

Oblicz rzędy i sygnatury form p, q oraz zbadaj ich określoność.

Zadanie 4. Załóżmy, że V jest skończenie wymiarową przestrzenią euklidesową. Pokaż, że gdy zbiór $\{e_1, \dots, e_n\}$ jest bazą ortonormalną przestrzeni V , zaś wektory $v_1, \dots, v_n \in V$ spełniają $\sum_{j=1}^n \|v_j\|^2 < 1$, to zbiór $B = \{e_1 + v_1, \dots, e_n + v_n\}$ jest bazą przestrzeni V .

Zadanie 5. Niech p będzie liczbą pierwszą. W przestrzeni $V = F(\mathbb{Z}_p, \mathbb{R})$ rozważmy iloczyn skalarny dany formułą

$$\langle f, g \rangle = \sum_{k \in \mathbb{Z}_p} f(k)g(k).$$

Zdefiniujmy $\Phi \in \text{End}(V)$ wzorem

$$\Phi(f)(k) = \frac{f(k-1) + f(k+1)}{2} - f(k)$$

dla $f \in V$ oraz $k \in \mathbb{Z}_p$. Udowodnij, że endomorfizm Φ jest samosprężony. Opisz $\text{Ker } \Phi$ oraz pokaż, że wszystkie niezerowe wartości własne endomorfizmu Φ są ujemne.

Zadanie 6. Załóżmy, że $A = [a_{ij}] \in SO(3)$. Sprawdź, że:

- $(\operatorname{tr} A)^2 - \operatorname{tr} A^2 = 2 \operatorname{tr} A$.
- $(\operatorname{tr} A - 1)^2 + \sum_{1 \leq i < j \leq 3} (a_{ij} - a_{ji})^2 = 4$.

Zadanie 7. Niech

$$A = \{(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4 : a_1x_1 + a_2x_2 + a_3x_3 + a_4x_4 = b\},$$
$$B = \operatorname{lin}\{(a_1, a_2, a_3, a_4)\},$$

gdzie $0 \neq (a_1, a_2, a_3, a_4) \in \mathbb{R}^4$ oraz $b \in \mathbb{R}$. Wyznacz wzór odwzorowania afinicznego $f: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ będącego rzutem na A wzdłuż B .

Zadanie 8. Załóżmy, że $f \in \operatorname{End}(\mathbb{R}^3)$. Wykaż, że:

- gdy f jest obrotem, to $f(u \times v) = f(u) \times f(v)$ dla $u, v \in \mathbb{R}^3$.
- gdy f spełnia $\operatorname{Ker} f \neq 0$ oraz $f(u \times v) = f(u) \times f(v)$ dla $u, v \in \mathbb{R}^3$, to $f = 0$.
- gdy f spełnia $\operatorname{Ker} f = 0$ oraz $f(u \times v) = f(u) \times f(v)$ dla $u, v \in \mathbb{R}^3$, to f jest obrotem.

Zadanie 9. Rozważmy afiniczną przestrzeń euklidesową $(\mathbb{R}^n, \langle \cdot, \cdot \rangle)$. Niech A, B będą dwoma rozłącznymi niepustymi podzbiórmi wypukłymi w $\mathbb{R}^n$. Wówczas istnieje niezerowy wektor $v \in \mathbb{R}^n$ oraz liczba rzeczywista c taka, że:

$$\langle v, x \rangle \geq c, \quad \langle v, y \rangle \leq c,$$

dla każdego $x \in A$ oraz dla każdego $y \in B$. Innymi słowy: istnieje funkcjonal f na $\mathbb{R}^n$ taki, że:

$$\begin{cases} f(x) \geq c, & \text{dla każdego } x \in A, \\ f(x) \leq c, & \text{dla każdego } y \in B. \end{cases}$$

Zadanie 10. Pokazać, że jeśli wszystkie pierwiastki wielomianu $f(x) \in \mathbb{C}[x]$ mają nieujemne części rzeczywiste, wówczas również wszystkie pierwiastki wielomianu $f'(x)$ mają nieujemne wartości rzeczywiste. Wynioskować stąd, że jeśli wszystkie pierwiastki wielomianu $f \in \mathbb{C}[x]$ zawarte są w pewnym zbiorze wypukłym D (na płaszczyźnie zespolonej), wówczas wszystkie pierwiastki $f'(x)$ również są w D .